

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL IAȘI

Iași, Str. Anastasie Panu, nr. 25, cod poștal 700024
telefon 0232-260600, 0232-217808, fax 0232-255907, 0232-217808
e-mail ca-iasi@just.ro, operator de date cu caracter personal nr. 3067

Nr. 3030/A/15 iulie 2015

Curtea de Apel: Iași

Materia: Executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal

Minuta

întâlnirii judecătorilor de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarele Iași și Vaslui, precum și a judecătorilor de la Judecătoriile Iași și Vaslui, vizând probleme de drept ridicate de dispozițiile Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și de actele normative subsecvente, aferente trimestrului II/2015, conform art. 54 alin. 1 lit. c) din H.C.S.M. nr. 89/23.01.2014

La data de 30 iunie 2015, ora 13, a avut loc la sediul Curții de apel Iași, întâlnirea de lucru (conform art. 53 alin. 1 din H.C.S.M. nr. 89/23.01.2014) vizând probleme de drept ridicate de dispozițiile Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și de actele normative subsecvente, semnalate în trimestrul II/2015 de Judecătoria Iași, precum și problemele de drept dezbătute la nivelul curților de apel Ploiești, Craiova și Constanța.

Au participat judecători din cadrul Judecătoriilor Iași și Vaslui, precum și judecătorii desemnați cu supravegherea privării de libertate de la Penitenciarele Iași și Vaslui.

CUPRINS:

I. <i>Problemă de drept invocată de Judecătoria Iași</i>	5
1. În cazul contestațiilor formulate de persoanele private de libertate cu privire la condițiile de cazare, în situația în care, de la data la care judecătorul de supraveghere s-a pronunțat prin încheiere și până la soluționarea de către instanță a contestației adresată de persoana privată de libertate este remediată situația la care se referea contestația persoanei private de libertate, instanța de judecată se pronunță pe fond sau cu privire la admisibilitatea cererii?.....	5
II. Probleme de drept în materia executării pedepselor și măsurile privative de libertate, dezbătute la nivelul curților de apel Ploiești, Craiova și Constanța	6
<i>A. Curtea de Apel Ploiești</i>	6
1. Ce date și probe ce trebuie administrate de judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în vederea efectuării procedurii prealabile prev. de art. 140 ² alin. 4 lit. f din Legea nr. 302/2004 privind transferarea din România în statul de executare, respectiv Turcia, a unei persoane private de libertatea referitor la condiția prev. de art. 140 ² alin. 4 lit. f din Legea nr. 302/2004, respectiv: „Solicitarea inițierii procedurii menționate la alin. (1) nu atrage obligația transmiterii statului de executare a înscrisurilor și informațiilor prevăzute la art.	

132, atunci când (f) persoana a fost condamnată pentru infracțiuni grave care au avut un ecou profund defavorabil în opinia publică din România?	6
2. Termenul fixat de comisia pentru liberare condiționată în vederea reexaminării situației persoanei private de libertate în cazul în care acesta nu întrunește condițiile pentru a fi liberal condiționat - conform art. 97 alin. 11 din Legea nr. 254/2013.	6
3. Care este momentul la care urmează a fi sesizată Comisia pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, în cazul în care un deținut a săvârșit o abatere disciplinară foarte gravă sau mai multe abateri disciplinare grave?	7
4. Stabilirea – în cazul unei persoane private de libertate, care a săvârșit o abatere disciplinară foarte gravă – a riscului pe care îl prezintă aceasta pentru siguranța penitenciarului și momentul schimbării regimului de executare mai sever - maximă siguranță	7
5. Care este natura juridică a hotărârii comisiei de disciplină, respectiv cui îi incumbă sarcina probei în cadrul procedurii disciplinare prevăzute de art. 104 din Legea nr. 254/2013?.....	8
6. Dacă procedura prevăzută de art. 56 se aplică și altor drepturi decât celor reglementate expres de Legea nr. 254/2013, respectiv dacă noțiunea de „drept” prevăzută de Legea nr. 254/2013 poate fi interpretată extensiv și cu privire la dispoziții ale acestei legi care prevăd/stabilesc anumite posibilități, oportunități (ex. acordarea de recompense)	8
7. Dacă în competența comisiei de liberare condiționată intră și discutarea/aprobarea acordării de zile câștig raportat la dispozițiile Deciziei nr. 619/2010 a Directorului general al A.N.P.....	9
B. Curtea de Apel Craiova	9
8. Soluțiile pe care le poate pronunța instanța (judecătoria),cu ocazia soluționării contestațiilor formulate de persoanele deținute, potrivit art. 39 alin. 18 din Legea nr. 254/2013.....	9
9. Posibilitatea judecătorului de supraveghere de a se pronunța, prin încheierile sale, asupra cererilor persoanelor condamnate, prin care solicită recunoașterea de zile câștig a perioadei în care au urmat cursuri de calificare și deducerea perioadei astfel recunoscute din pedeapsa pe care o execută.....	9
10. În situația în care pedeapsa expiră în cursul termenului de 1 an fixat de comisia prevăzută la art. 32 din Legea nr. 254/2013, poate fi stabilit termen de reanaliză peste această dată?.....	10
11. Persoana privată de libertate săvârșește o abatere disciplinară, după care, până să înceapă cercetarea disciplinară, aceasta este liberată condiționat. După o perioadă scurtă este din nou încarcerată în baza altui mandat de executare. Comisia de disciplină reia procedura disciplinară și aplică sancțiunea pentru abaterea săvârșită sub imperiul vechiului mandat. Este posibilă această reluare?	10
12. Este aplicabil articolul 283 C.proc.pen. în cursul procedurii audierii persoanei private de libertate? Judecătorul de supraveghere poate aplica sancțiunea amenințării judiciare persoanei private de libertate care nu respectă solemnitatea ședinței și are atitudine ireverențioasă față de judecătorul de supraveghere?.....	11

13. Dacă martorii audiați în procedura prevăzută de Legea nr. 254/2013 trebuie să depună jurământul prevăzut de art. 121 C.proc.pen..... 11
14. Dacă la solicitarea audierii, prin comisie rogatorie, a persoanei private de libertate, se întocmește dosar sau se procedează la audierea și înaintarea declarației cu adresă către solicitant..... 11
15. Cui aparține competența să judece o plângere formulată de persoana privată de libertate împotriva unei sancțiuni fictive?..... 12
16. Dacă încheierea de constatare a intrării în refuz de hrană, dată potrivit art. 54 alin. 8 din Legea nr. 254/2013, și cea prin care s-a soluționat plângerea privind încălcarea dreptului la vizită intimă sau alt drept, are cale de atac sau este definitivă?..... 12
17. Contestații formulate de condamnați împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate, pentru perioada câștigată ca urmare a absolvirii pe parcursul detenției a unui curs de perfecționare, prev. de art. 76 lit. e din Legea 275/2006 și respectiv art. 96 alin. 1 lit. e din Legea 254/2013..... 12
18. a) Cum va proceda comisia prevăzută de art. 97 alin. 2 din Legea nr. 254/2013 în situația în care va constata existența mai multor hotărâri definitive, două, trei și chiar patru hotărâri, în privința aceleiași persoane private de libertate, hotărâri care stabilesc termene diferite la care situația respectivei persoane va fi analizată în vederea formulării propunerii de liberare condiționată ? Respectiv hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia în ceea ce privește termenul fixat pentru reanalizarea situației persoanei condamnate. 13
- b) Care va fi termenul la care va fi analizată situația persoanei aflate în detenție de către comisia prevăzută de art. 97 alin. 2 din Legea nr. 254/2013 astfel încât să nu fie încălcată autoritatea de lucru judecat a nici uneia din hotărârile definitive referitoare la aceeași persoană ?..... 13
- c) Există posibilitatea promovării unei cereri de revizuire în ceea ce privește existența a mai multor hotărâri judecătorești definitive ce nu se pot concilia potrivit disp. art. 453 alin. 1 lit. e C.proc.pen.? În caz afirmativ, cine poate cere revizuirea în condițiile în care art. 455 alin. 1 și 2 C.proc.pen. prevede expres și limitativ persoanele care pot formula o astfel de cerere? Care este instanța competentă să soluționeze o astfel de cerere – tribunalul sau judecătoria – în condițiile în care hotărârile intrate în puterea lucrului judecat ce fixează termene diferite pentru reanalizarea situației juridice a persoanei condamnate definitiv aparțin tribunalului? 13
19. În cazul în care se declină competența de soluționare a unei cereri având ca obiect liberare condiționată de către judecătoria la biroul judecătorului de supraveghere a privării de libertate cu motivarea că ar fi o cerere ce are ca obiect plângere încălcare drepturi, însă în urma audierii persoanei private de libertate, aceasta învederează faptul că a formulat o cerere de liberare condiționată și nu o plângere încălcare drepturi, cum va proceda judecătorul de supraveghere a privării de libertate: 13
- a) va declina cauza la judecătoria, având în vedere competența acesteia de a soluționa cauza, constatând ivit conflictul negativ de competență, va sesiza instanța superioară comună, care urmează a se pronunța asupra conflictului negativ de competență?..... 13
- b) va respinge cererea ca inadmisibilă?..... 14

20. Cui aparține competența de soluționare a plângerii formulate de o persoană aflată în stare de arest preventiv, împotriva refuzului procurorului de caz, care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, de a primi vizite și a comunica cu mass media:	14
a) judecătorul de supraveghere a privării de libertate conform art. 110 alin. 2 din Legea nr. 254/2013?	14
b) prim procurorului ierarhic superior conform art. 339 alin. 1 C.proc.pen.?.....	14
21. Care este calea de atac împotriva încheierii pronunțate de judecătorul de supraveghere a privării de libertate prin care soluționează plângerea unui arestat preventiv împotriva refuzului procurorului de caz care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, de a permite arestatului preventiv să primească vizite și să comunice cu mass-media, având în vedere că persoana arestată preventiv a săvârșit o infracțiune ce atrage competența parchetului de pe lângă tribunal, respectiv tentativă la infracțiunea de omor? În acest caz contestația formulată de persoana arestată preventiv se va înainta judecătoriei sau tribunalului ?.....	14
22. Este necesară obținerea de judecătorul de supraveghere a privării de libertate a acordului procurorului ca o condiție prealabilă ascultării deținuților aflați în centrele de reținere și arestare preventivă, în condițiile în care art. 56 alin. 3 din Legea nr. 254/2013 prevede faptul că „persoana condamnată este ascultată, în mod obligatoriu, la locul de deținere, de judecătorul de supraveghere a privării de libertate”, iar art. 113 alin. 2 din Legea nr. 254/2013 prevede că „ascultarea deținuților aflați de centrele de reținere și arestare preventivă se realizează cu acordul procurorului, în condițiile art. 51, care se aplică în mod corespunzător” ?.....	15
23. Administrația Centrului de reținere și arestare preventivă poate formula contestație împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate conform disp. art. 56 alin. 9 din Legea nr. 254/2013 ? Pot fi coroborate aceste prevederi cu alte dispoziții din Legea nr. 254/2013 ? În caz afirmativ, cu care?.....	15
24. Este necesară emiterea unei noi încheieri de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate prin care să se constate ieșirea din refuz de hrană în cazul în care persoana privată de libertate declară, conform disp. art. 55 lit. a din Legea nr. 254/2013, că iese din refuz de hrană, declarația fiind dată directorului penitenciarului și nu cu ocazia audierii sale de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate conform disp. art. 54 alin. 8 din Legea nr. 254/2013, această lege nefăcând precizări în acest sens ?.....	15
25. Procedura de urmat în cazul cererilor de recunoaștere a zilelor-câștig, formulate de persoanele condamnate în urma absolvirii unor cursuri de calificare	16
26. Procedura de urmat în cazul cererilor formulate de persoanele condamnate privind recunoașterea anumitor drepturi dobândite în perioada de pedeapsă executată în străinătate, continuată ulterior în România (deduceri succesive de pedeapsă, zile-câștig, etc.).....	16
27. Soluții de preîntâmpinare a refuzurilor de hrană declanșate cu rea-credință de aceleași persoane condamnate, în mod repetat, în scopul eludării pedepsei („cazare” pe infirmerie).....	16
C. Curtea de Apel Constanța	16

28. Dacă sancțiunea disciplinară aplicată unui deținut pentru o abatere disciplinară poate exclude răspunderea penală potrivit principiului ne bis in idem 16
29. Dacă cererea deținutului de menținere a unui regim de executare, în situația în care comisia hotărăște repartizarea la un regim inferior, trebuie avută în vedere la analiza plângerii împotriva hotărârii comisiei pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate 17
30. Dacă după admiterea plângerii împotriva hotărârii comisiei pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate și schimbarea regimului de executare în regim deschis mai este necesară stabilirea termenului de reanalizare 17
31. Care este competența teritorială de soluționare a cererii de schimbare a regimului de executare transmisă de către deținut direct la instanță și înaintată judecătorului de supraveghere de la alt penitenciar, ca urmare a transferului deținutului 17
32. Despre situația cererilor adresate judecătorului de supraveghere care nu au ca obiect atribuțiile administrative și administrativ-jurisdicționale prevăzute de art. 9 alin. 1 din Legea nr. 254/2013, iar deținutul nu oferă alte explicații pentru stabilirea cererii. 18

I. Problemă de drept invocată de Judecătoria Iași

1. În cazul contestațiilor formulate de persoanele private de libertate cu privire la condițiile de cazare, în situația în care, de la data la care judecătorul de supraveghere s-a pronunțat prin încheiere și până la soluționarea de către instanță a contestației adresată de persoana privată de libertate este remediată situația la care se referea contestația persoanei private de libertate, instanța de judecată se pronunță pe fond sau cu privire la admisibilitatea cererii?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): dacă situația a fost remediată, contestația este rămasă fără obiect, iar în cazul neremedierii situației persoanei condamnate, instanța va analiza fondul contestației, constatând-se, dacă este cazul, încălcarea dreptului și dispunându-se obligarea administrației penitenciarului de a asigura cazarea conform prevederilor legale; pentru despăgubiri, persoana condamnată urmează a se adresa instanței civile.

ARGUMENTELE:

Contestația este nefondată dacă situația persoanei condamnate a fost remediată, pentru că admiterea plângerii presupune și o soluție dintre cele prevăzute de legea privind executarea pedepselor și obligarea administrației la remedierea situației persoanei condamnate; dacă, însă, între timp situația a fost deja remediată, plângerea este rămasă fără obiect.

II. Probleme de drept în materia executării pedepselor și măsurile privative de libertate, dezbătute la nivelul curților de apel Ploiești, Craiova și Constanța

A. Curtea de Apel Ploiești

1. Ce date și probe ce trebuie administrate de judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în vederea efectuării procedurii prealabile prev. de art. 140² alin. 4 lit. f din Legea nr. 302/2004 privind transferarea din România în statul de executare, respectiv Turcia, a unei persoane private de libertatea referitor la condiția prev. de art. 140² alin. 4 lit. f din Legea nr. 302/2004, respectiv: „Solicitarea inițierii procedurii menționate la alin. (1) nu atrage obligația transmiterii statului de executare a înscrisurilor și informațiilor prevăzute la art. 132, atunci când (f) persoana a fost condamnată pentru infracțiuni grave care au avut un ecou profund defavorabil în opinia publică din România?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): judecătorul de supraveghere nu este obligat să inițieze procedura prealabilă prevăzută de art. 140 ind. 2 alin. 4 lit. f) din Legea nr. 302/2004 și nu se impun a fi administrate date și probe în vederea efectuării procedurii prealabile.

ARGUMENTELE:

Nu trebuie administrate date și probe în vederea efectuării procedurii prealabile prev. de art. 140 ind. 2 alin. 4 lit. f din Legea nr. 302/2004, pentru că infracțiunea gravă nu are nevoie să fie dovedită prin administrarea de probe dacă a avut ecou în presă.

2. Termenul fixat de comisia pentru liberare condiționată în vederea reexaminării situației persoanei private de libertate în cazul în care acesta nu întrunește condițiile pentru a fi liberal condiționat - conform art. 97 alin. 11 din Legea nr. 254/2013.

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): aceste termene se stabilesc potrivit prevederilor legale în materie.

ARGUMENTELE:

În cazul în care comisia pentru liberare condiționată constată că persoana condamnată nu întrunește condițiile pentru a fi liberată condiționat, termenul pentru reexaminarea situației acesteia se fixează după cum urmează:

- a) nu poate fi mai mare de un an;
- b) în cazul în care cererea de liberare condiționată este formulată înainte de îndeplinirea condiției privind îndeplinirea fracțiunii prevăzute de Codul penal, iar perioada rămasă de executat până la împlinirea acestei fracțiuni este mai mare de 1 an, termenul stabilit de comisie va fi data împlinirii fracțiunii prevăzute de Codul penal;
- c) în cazul în care perioada rămasă de executat până la împlinirea acestei fracțiuni este mai mică de un an, termenul fixat de comisie poate depăși data împlinirii fracțiunii prevăzute de Codul penal, dar nu poate fi mai mare de un an.

3. Care este momentul la care urmează a fi sesizată Comisia pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, în cazul în care un deținut a săvârșit o abatere disciplinară foarte gravă sau mai multe abateri disciplinare grave?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): după rămânerea definitivă a sancțiunii disciplinare urmează a fi sesizată Comisia pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate.

ARGUMENTELE:

Potrivit art. 40 alin. 8 din Legea nr. 254/2013, schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate într-unul mai sever se poate dispune în orice moment al executării pedepsei, dacă persoana condamnată a comis o infracțiune sau a fost sancționată disciplinar pentru o abatere disciplinară foarte gravă sau pentru mai multe abateri disciplinare grave.

Potrivit art. 104 alin. 2 din Legea nr. 254/2013, plângerea împotriva hotărârii comisiei de disciplină suspendă executarea sancțiunilor disciplinare.

Schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate pentru motivul că cel condamnat a comis o abatere disciplinară foarte gravă sau pentru mai multe abateri disciplinare grave, poate fi dispus la data rămânerii definitive a hotărârii comisiei de disciplină.

4. Stabilirea – în cazul unei persoane private de libertate, care a săvârșit o abatere disciplinară foarte gravă – a riscului pe care îl prezintă aceasta pentru siguranța penitenciarului și momentul schimbării regimului de executare mai sever - maximă siguranță

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): se procedează la stabilirea riscului imediat după comiterea abaterii disciplinare foarte grave, având în vedere că primează interesul referitor la siguranța penitenciarului, iar măsura astfel dispusă este una administrativă.

ARGUMENTELE:

Riscul pentru siguranța penitenciarului pe care îl prezintă persoanele condamnate este determinat de potențialul acestora de a periclita siguranța misiunilor desfășurate de administrația penitenciară, în interiorul sau exteriorul locului de deținere, respectiv de a pune în pericol viața, integritatea corporală ori sănătatea personalului sau a altor persoane, de a afecta în mod direct sau indirect siguranța comunității. Criteriile legale care sunt luate în considerare la stabilirea riscului pe care îl prezintă persoana condamnată pentru siguranța penitenciarului sunt cele prevăzute de art. 26 din Regulamentul de aplicare a Legii 254/2013, respectiv:

- săvârșirea infracțiunii prin folosirea armelor de foc ori cu cruzime;
- evadarea ori părăsirea locului de muncă în prezenta pedeapsă sau în pedepsele anterioare;
- tentativa de evadare, forțarea dispozitivelor de siguranță, distrugerea sistemelor de siguranță;
- neprezentarea nejustificată a deținutului la data și ora stabilite din permisiunea de ieșire din penitenciar;

- introducerea, deținerea sau traficul de arme, materiale explozive, droguri, substanțe toxice ori alte obiecte și substanțe care pun în pericol siguranța penitenciarului, misiunilor sau a persoanelor;

- instigarea, influențarea sau participarea în orice mod la producerea de revolte sau luări de ostatici;

- apartenența la grupări de crimă organizată, coordonarea activităților infracționale ori de tip terorist;

- acte de violență soldate cu vătămări corporale ori deces împotriva personalului sau a altor persoane;

- informațiile privind profilul psihosocial rezultate în urma evaluărilor stabilite de reglementările în vigoare.

Astfel, procedura de includere a unui deținut în categoria celor care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului are loc în conformitate cu prevederile art. 26 din regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 și nu arbitrar în cazul săvârșirii unei abateri disciplinare grave.

Momentul schimbării regimului de executare mai sever - maximă siguranță - poate fi luat după rămânerea definitivă a deciziei de includere a unui deținut în categoria celor care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului.

5. Care este natura juridică a hotărârii comisiei de disciplină, respectiv cui îi incumbă sarcina probei în cadrul procedurii disciplinare prevăzute de art. 104 din Legea nr. 254/2013?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): potrivit dispozițiilor art. 103 alin. 4 din Legea nr. 254/2015, sarcina probei incumbă locului de deținere, respectiv persoanei desemnate de directorul penitenciarului pentru efectuarea cercetării prealabile; cu privire la natura juridică a hotărârii comisiei de disciplină, aceasta este un act administrativ-jurisdicțional.

ARGUMENTELE:

Instanța, la soluționarea unei plângeri împotriva comisiei de disciplină, trebuie să stabilească dincolo de orice îndoială rezonabilă, în baza probatoriului administrat, eventuala vinovăție a condamnatului, iar nu să facă o aplicare strictă a regulii *onus probandi incumbit actori*.

6. Dacă procedura prevăzută de art. 56 se aplică și altor drepturi decât celor reglementate expres de Legea nr. 254/2013, respectiv dacă noțiunea de „drept” prevăzută de Legea nr. 254/2013 poate fi interpretată extensiv și cu privire la dispoziții ale acestei legi care prevăd/stabilesc anumite posibilități, oportunități (ex. acordarea de recompense)

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): procedura prevăzută de art. 56 din Legea nr. 254/2013 nu se aplică și altor dispoziții ale acestei legi care prevăd/stabilesc anumite posibilități, oportunități (ex. acordarea de recompense).

ARGUMENTELE:

Acordarea de recompense nu reprezintă un drept al condamnatului, ci o vocație a acestuia.

7. Dacă în competența comisiei de liberare condiționată intră și discutarea/aprobarea acordării de zile câștig raportat la dispozițiile Deciziei nr. 619/2010 a Directorului general al A.N.P.

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): este de competența comisiei de liberare condiționată discutarea/aprobarea acordării de zile câștig, raportat la dispozițiile Deciziei nr. 619/2010 a Directorului general al A.N.P.

ARGUMENTELE:

Comisia de liberare condiționată verifică îndeplinirea cerințelor prevăzute de Codul de procedură penală pentru ca o persoană condamnată să poată beneficia de liberarea condiționată, nu și a aspectelor legate de stabilirea zilelor câștig ale acesteia.

Comisia de liberare condiționată poate solicita verificarea modului de stabilire a zilelor câștig, dacă petentul contestă numărul acestora.

Comisia de liberare are competența de a verifica zilele câștig, pe care le acordă Comisia de muncă.

B. Curtea de Apel Craiova

8. Soluțiile pe care le poate pronunța instanța (judecătoria),cu ocazia soluționării contestațiilor formulate de persoanele deținute, potrivit art. 39 alin. 18 din Legea nr. 254/2013

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): soluțiile pe care le poate pronunța instanța (judecătoria), cu ocazia soluționării contestațiilor formulate de persoanele deținute, potrivit art. 39 alin. 18 din Legea nr. 254/2013, sunt întotdeauna aceleași pe care le poate dispune și judecătorul delegat cu supravegherea executării pedepselor.

ARGUMENTELE:

Cu ocazia soluționării plângerii în conformitate cu prevederile art. 39 alin. 18 din Legea nr. 254/2013, instanța poate pronunța una din următoarele soluții:

- admite plângerea și dispune modificarea regimului de executare stabilit de comisia prevăzută la art. 32;
- respinge plângerea, dacă aceasta este nefondată, tardivă sau inadmisibilă;
- ia act de retragerea plângerii.

9. Posibilitatea judecătorului de supraveghere de a se pronunța, prin încheierile sale, asupra cererilor persoanelor condamnate, prin care solicită recunoașterea de zile câștig a perioadei în care au urmat cursuri de calificare și deducerea perioadei astfel recunoscute din pedeapsa pe care o execută

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): este de competența comisiei de liberare condiționată să se pronunțe cu privire astfel de cereri ale persoanelor condamnate.

ARGUMENTELE:

Față de dispozițiile art. 9 și art. 97 din Legea 254/2013, judecătorul de supraveghere nu se poate pronunța prin încheierile sale asupra cererilor persoanelor prin care acestea solicită recunoașterea de zile câștig a perioadei în care a urmat cursuri de calificare și deducerea perioadei astfel recunoscute din pedeapsa ce o execută, această procedură fiind de competența comisiei pentru liberare condiționată.

10. În situația în care pedeapsa expiră în cursul termenului de 1 an fixat de comisia prevăzută la art. 32 din Legea nr. 254/2013, poate fi stabilit termen de reanaliză peste această dată?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): raportat la problema expusă, termenul de reanalizare nu poate fi stabilit după 1 an.

ARGUMENTELE:

În cazul în care perioada rămasă de executat expiră în cursul termenului de 1 an fixat de comisia prevăzută la art. 32 din Legea nr. 254/2013, termenul de reanaliză nu poate fi stabilit peste această dată.

11. Persoana privată de libertate săvârșește o abatere disciplinară, după care, până să înceapă cercetarea disciplinară, aceasta este liberată condiționat. După o perioadă scurtă este din nou încarcerată în baza altui mandat de executare. Comisia de disciplină reia procedura disciplinară și aplică sancțiunea pentru abaterea săvârșită sub imperiul vechiului mandat. Este posibilă această reluare?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): nu poate fi reluată procedura disciplinară, întrucât persoana condamnată este din nou încarcerată în baza altui mandat de executare.

În ceea ce privește situația particulară „sub vechiul mandat”, de regulă, este înștiințată comisia, evaluarea făcându-se în funcție de comportamentul persoanei condamnate.

ARGUMENTELE:

Potrivit art. 102 alin. 1 din Legea nr. 254/2013:

Alin.(1): Procedura disciplinară se declanșează de către șeful secției unde este deținută persoana condamnată, care înaintează raportul de incident comisiei de disciplină, în termen de 24 de ore.

Alin.(4): În termen de 10 zile de la sesizarea comisiei de disciplină, persoana desemnată prezintă acesteia rezultatele cercetării prealabile. Cercetarea prealabilă are ca scop lămurirea incidentului sub toate aspectele și presupune audierea persoanei condamnate cercetate și verificarea apărărilor acesteia.

Alin. (5): În termen de 10 zile de la primirea rezultatelor cercetării prealabile, comisia de disciplină, după ascultarea persoanei condamnate și a oricărei altei persoane care are cunoștință despre împrejurările în care a fost săvârșită fapta, aplică prin hotărâre scrisă una dintre sancțiunile disciplinare sau, după caz, clasează dosarul de cercetare disciplinară.

Conform prevederilor legale anterior menționate, în cazul în care o persoană privată de libertate săvârșește o abatere disciplinară, după care, până să înceapă cercetarea disciplinară, aceasta este liberată condiționat, iar după o perioadă scurtă este din nou încarcerată în baza altui mandat de executare, comisia de disciplină nu poate relua procedura disciplinară și să aplice sancțiunea pentru abaterea săvârșită sub imperiul vechiului mandat.

12. Este aplicabil articolul 283 C.proc.pen. în cursul procedurii audierii persoanei private de libertate? Judecătorul de supraveghere poate aplica sancțiunea amenzii judiciare persoanei private de libertate care nu respectă solemnitatea ședinței și are atitudine ireverențioasă față de judecătorul de supraveghere?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): dispozițiile art. 283 din Codul de procedură penală nu sunt aplicabile în procedura audierii persoanei private de libertate, motivat de faptul că această procedură este una administrativă, nefiind aplicabile dispozițiile Codului de procedură penală referitoare la ședința de judecată. Se pot aplica sancțiuni disciplinare (ex. pentru atitudine necuviincioasă), potrivit Legii nr. 254/2013.

ARGUMENTELE:

Dacă o persoană privată de libertate care nu a respectat solemnitatea ședinței, având o atitudine ireverențioasă față de judecătorul de supraveghere, nu poate fi sancționată cu amendă judiciară potrivit art. 283 Cod procedură penală, întrucât această atitudine conform Legii nr. 254/2013 constituie abatere disciplinară, urmând să fie sancționată potrivit prevederilor din legea privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate.

13. Dacă martorii audiați în procedura prevăzută de Legea nr. 254/2013 trebuie să depună jurământul prevăzut de art. 121 C.proc.pen.

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): potrivit art. 121 C.proc.pen., jurământul și declarația solemnă a martorului se iau în cursul urmăririi penale și a judecății, nu și în procedura administrativ-jurisdicțională prevăzută de Legea nr. 254/2013.

ARGUMENTELE:

Potrivit art. 121 alin. 1 Cod procedură penală, în cursul urmăririi penale și judecății, după îndeplinirea dispozițiilor art. 119 și 120 C.proc.pen., organul de urmărire penală și președintele completului solicită martorului depunerea jurământului sau a declarației solemne.

Față de dispozițiile art. 121 alin. 1 Cod procedură penală, martorii audiați în procedura administrativ-jurisdicțională prevăzută de Legea 254/2013 nu trebuie să depună jurământul.

14. Dacă la solicitarea audierii, prin comisie rogatorie, a persoanei private de libertate, se întocmește dosar sau se procedează la audierea și înaintarea declarației cu adresă către solicitant.

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): la solicitarea audierii prin comisie rogatorie a persoanei private de libertate, nu se întocmește un dosar, ci se procedează la audierea persoanei și înaintarea declarației cu adresa către solicitant.

ARGUMENTELE:

În cazul comisiei rogatorii ce are ca obiect audierea unei persoane private de libertate, nu este necesară întocmirea unui dosar, fiind suficientă luarea declarației și înaintarea acesteia, cu adresă, către solicitant.

15. Cui aparține competența să judece o plângere formulată de persoana privată de libertate împotriva unei sancțiuni fictive?

Materia:

Subcategoria:

Obiectul din Ecris:

Actul normativ incident:

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): se aplică dispozițiile referitoare la declinarea cauzei în favoarea instanței în circumscripția căreia se află persoana privată de libertate.

ARGUMENTELE:

Sunt incidente regulile generale de competență în materie.

16. Dacă încheierea de constatare a intrării în refuz de hrană, dată potrivit art. 54 alin. 8 din Legea nr. 254/2013, și cea prin care s-a soluționat plângerea privind încălcarea dreptului la vizită intimă sau alt drept, are cale de atac sau este definitivă?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): potrivit dispozițiilor legale în materie, judecătorul delegat cu supravegherea nu are competența de a constata prin încheiere intrarea în refuz de hrană.

ARGUMENTELE:

Situațiile în care judecătorul delegat cu supravegherea pronunță încheieri sunt expres prevăzute de Legea nr. 254/2013, iar intrarea în refuz de hrană nu este prevăzută de lege ca o situație pentru care să se pronunțe o încheiere.

17. Contestații formulate de condamnați împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate, pentru perioada câștigată ca urmare a absolvirii pe parcursul detenției a unui curs de perfecționare, prev. de art. 76 lit. e din Legea 275/2006 și respectiv art. 96 alin. 1 lit. e din Legea 254/2013

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): este de competența comisiei de liberare condiționată să se pronunțe cu privire astfel de cereri ale persoanelor condamnate.

ARGUMENTELE:

Problema e similară celei expuse la pct. 9 din prezenta Minută.

Față de dispozițiile art. 9 și art. 97 din Legea 254/2013, judecătorul de supraveghere nu se poate pronunța prin încheierile sale asupra cererilor persoanelor prin care acestea solicită recunoașterea de zile câștig a perioadei în care a urmat cursuri de calificare și deducerea perioadei astfel recunoscute din pedeapsa ce o execută, această procedură fiind de competența comisiei pentru liberare condiționată.

18. a) Cum va proceda comisia prevăzută de art. 97 alin. 2 din Legea nr. 254/2013 în situația în care va constata existența mai multor hotărâri definitive, două, trei și chiar patru hotărâri, în privința aceleiași persoane private de libertate, hotărâri care stabilesc termene diferite la care situația respectivei persoane va fi analizată în vederea formulării propunerii de liberare condiționată ? Respectivetele hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia în ceea ce privește termenul fixat pentru reanalizarea situației persoanei condamnate.

b) Care va fi termenul la care va fi analizată situația persoanei aflate în detenție de către comisia prevăzută de art. 97 alin. 2 din Legea nr. 254/2013 astfel încât să nu fie încălcată autoritatea de lucru judecat a nici uneia din hotărârile definitive referitoare la aceeași persoană ?

c) Există posibilitatea promovării unei cereri de revizuire în ceea ce privește existența a mai multor hotărâri judecătorești definitive ce nu se pot concilia potrivit disp. art. 453 alin. 1 lit. e C.proc.pen.? În caz afirmativ, cine poate cere revizuirea în condițiile în care art. 455 alin. 1 și 2 C.proc.pen. prevede expres și limitativ persoanele care pot formula o astfel de cerere? Care este instanța competentă să soluționeze o astfel de cerere – tribunalul sau judecătoria – în condițiile în care hotărârile intrate în puterea lucrului judecat ce fixează termene diferite pentru reanalizarea situației juridice a persoanei condamnate definitiv aparțin tribunalului?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): în situația expusă, se va avea în vedere, pentru analizarea persoanei private de libertate, în vederea formulării propunerii de liberare condiționată, primul termenul stabilit printr-o hotărâre judecătorească definitivă, neexistând posibilitatea de a fi promovată o cerere de revizuire.

ARGUMENTELE:

Comisia constituită în baza art. 97 alin. 2 din Legea 254/2013, în situația în care va constata existența mai multor hotărâri definitive care stabilesc termene diferite la care situația respectivei persoane va fi analizată în vederea formulării propunerii de liberare condiționată, va avea în vedere termenul cel mai scurt stabilit de către instanță, prin hotărâre definitivă.

19. În cazul în care se declină competența de soluționare a unei cereri având ca obiect liberare condiționată de către judecătoria la biroul judecătorului de supraveghere a privării de libertate cu motivarea că ar fi o cerere ce are ca obiect plângere încălcare drepturi, însă în urma audierii persoanei private de libertate, aceasta învederează faptul că a formulat o cerere de liberare condiționată și nu o plângere încălcare drepturi, cum va proceda judecătorul de supraveghere a privării de libertate:

a) va declina cauza la judecătoria, având în vedere competența acesteia de a soluționa cauza, constatând ivit conflictul negativ de competență, va sesiza instanța superioară comună, care urmează a se pronunța asupra conflictului negativ de competență?

b) va respinge cererea ca inadmisibilă?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): Judecătorul de supraveghere va califica cererea ca liberare condiționată și o va înainta judecătoriei pentru soluționare.

ARGUMENTELE:

Nu există instituția declinării între judecătorul delegat cu supravegherea și instanța de judecată, plângerea urmând a fi trimisă pe cale administrativă, de judecătorul delegat cu supravegherea instanței de judecată.

20. Cui aparține competența de soluționare a plângerii formulate de o persoană aflată în stare de arest preventiv, împotriva refuzului procurorului de caz, care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, de a primi vizite și a comunica cu mass media:

a) judecătorul de supraveghere a privării de libertate conform art. 110 alin. 2 din Legea nr. 254/2013?

b) prim procurorului ierarhic superior conform art. 339 alin. 1 C.proc.pen.?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): competența de soluționare a plângerii aparține prim procurorului ierarhic superior conform art. 339 alin. 1 din Codul de procedură penală, neavând posibilitatea de a declara cale de atac împotriva acesteia la judecătorul delegat cu supravegherea, întrucât măsura nu este dispusă de administrația locului de deținere.

ARGUMENTELE:

Potrivit art. 110 alin. 2 din Legea nr. 254/2013, drepturile persoanelor arestate preventiv în cursul urmăririi penale de a primi vizite și de a comunica cu mass-media pot fi realizate numai cu acordul procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală. În situația expusă, competența de soluționare a plângerii aparține prim-procurorului ierarhic superior conform art. 339 alin. 1 din Codul de procedură penală, neavând posibilitatea de a declara cale de atac împotriva acesteia la judecătorul delegat cu supravegherea, întrucât măsura nu este dispusă de administrația locului de deținere.

21. Care este calea de atac împotriva încheierii pronunțate de judecătorul de supraveghere a privării de libertate prin care soluționează plângerea unui arestat preventiv împotriva refuzului procurorului de caz care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, de a permite arestatului preventiv să primească vizite și să comunice cu mass-media, având în vedere că persoana arestată preventiv a săvârșit o infracțiune ce atrage competența parchetului de pe lângă tribunal, respectiv tentativă la infracțiunea de omor? În acest caz contestația formulată de persoana arestată preventiv se va înainta judecătoriei sau tribunalului ?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): Contestația formulată de persoana privată de libertate va fi înaintată judecătoriei, care va aprecia asupra admisibilității.

ARGUMENTELE:

Judecătorul de supraveghere nu este competentă să se pronunțe asupra soluțiilor procurorului.

22. Este necesară obținerea de judecătorul de supraveghere a privării de libertate a acordului procurorului ca o condiție prealabilă ascultării deținuților aflați în centrele de reținere și arestare preventivă, în condițiile în care art. 56 alin. 3 din Legea nr. 254/2013 prevede faptul că „persoana condamnată este ascultată, în mod obligatoriu, la locul de deținere, de judecătorul de supraveghere a privării de libertate”, iar art. 113 alin. 2 din Legea nr. 254/2013 prevede că „ascultarea deținuților aflați de centrele de reținere și arestare preventivă se realizează cu acordul procurorului, în condițiile art. 51, care se aplică în mod corespunzător” ?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): judecătorul de supraveghere a privării de libertate nu trebuie să obțină acordului procurorului ca o condiție prealabilă ascultării deținuților aflați în centrele de reținere și arestare preventivă, dispozițiile art. 51 din Legea nr. 254/2013 fiind aplicabile în cazul ascultării persoanelor condamnate de către autorități ale statului.

ARGUMENTELE:

Nu este necesară obținerea acordului de la procuror ca o condiție prealabilă ascultării deținutului aflat în CRAP, în condițiile art. 56 alin. 3 din Legea 254/2013. Potrivit acestui articol, ascultarea persoanei reținute sau arestate preventiv aflate la CRAP de către organele de urmărire penală se face în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală și art. 107 alin. 2 din Regulament. Ascultarea deținuților aflați în CRAP, potrivit art. 113 alin. 2, se realizează cu acordul procurorului numai în condițiile art. 51 din Legea 254/2013.

23. Administrația Centrului de reținere și arestare preventivă poate formula contestație împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate conform disp. art. 56 alin. 9 din Legea nr. 254/2013 ? Pot fi coroborate aceste prevederi cu alte dispoziții din Legea nr. 254/2013 ? În caz afirmativ, cu care?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): administrația Centrului de reținere și arestare preventivă poate formula contestație împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

ARGUMENTELE:

Dispozițiile art. 56 alin. 9 din Legea nr. 254/2013 se coroborează cu prevederile art. 110 alin. 1 din Legea nr. 254/2013, astfel că administrația Centrului de reținere și arestare preventivă poate formula contestație împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

24. Este necesară emiterea unei noi încheieri de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate prin care să se constate ieșirea din refuz de hrană în cazul în care persoana privată de libertate declară, conform disp. art. 55 lit. a din Legea nr. 254/2013, că iese din refuz de hrană, declarația fiind dată directorului penitenciarului și nu cu ocazia audierii sale de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate conform disp. art. 54 alin. 8 din Legea nr. 254/2013, această lege nefăcând precizări în acest sens ?

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): judecătorul delegat cu supravegherea nu constată prin încheiere nici intrarea și nici ieșirea persoanei private de libertate din refuz de hrană.

ARGUMENTELE:

Față de dispozițiile art. 55 din Legea nr. 254/2013 nu este necesară emiterea unei noi încheieri de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate prin care să se constate ieșirea din refuz de hrană în cazul în care persoana privată de libertate declară în scris sau verbal încetarea refuzului de hrană.

25. Procedura de urmat în cazul cererilor de recunoaștere a zilelor-câștig, formulate de persoanele condamnate în urma absolvirii unor cursuri de calificare

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite):

Raportat la dispozițiile legale în materie, la momentul la care se calculează fracția de pedeapsă în vederea discutării în cadrul comisiei de liberare condiționată se analizează și zilele-câștig ca urmare a absolvirii unor cursuri de calificare.

ARGUMENTELE:

Comisia de liberări condiționate are competență asupra tuturor aspectelor care influențează analiza în procedura liberării condiționate.

26. Procedura de urmat în cazul cererilor formulate de persoanele condamnate privind recunoașterea anumitor drepturi dobândite în perioada de pedeapsă executată în străinătate, continuată ulterior în România (deduceri succesive de pedeapsă, zile-câștig, etc.)

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): la momentul la care se calculează fracția de pedeapsă în vederea discutării în cadrul comisiei de liberare condiționată, se procedează și la recunoașterea anumitor drepturi dobândite în perioada de pedeapsă executată în străinătate, continuată ulterior în România.

27. Soluții de preîntâmpinare a refuzurilor de hrană declanșate cu re-credință de aceleași persoane condamnate, în mod repetat, în scopul eludării pedepsei („cazare” pe infirmerie)

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): soluțiile sunt cele prevăzute de Legea nr. 254/2013.

C. Curtea de Apel Constanța

28. Dacă sancțiunea disciplinară aplicată unui deținut pentru o abatere disciplinară poate exclude răspunderea penală potrivit principiului ne bis in idem

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): sancțiunea disciplinară nu exclude aplicarea unei sancțiuni penale.

ARGUMENTELE:

Pentru respectarea regulilor de conduită specifice mediului penitenciar și a normelor de conviețuire socială un deținut poate fi sancționat atât penal, cât și disciplinar. Cele două instituții nu se exclud, pentru că cele două tipuri de sancțiuni urmează proceduri diferite, cu timpi diferiți de realizare și consecințe diferite și au justificări paralele.

29. Dacă cererea deținutului de menținere a unui regim de executare, în situația în care comisia hotărăște repartizarea la un regim inferior, trebuie avută în vedere la analiza plângerii împotriva hotărârii comisiei pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): la analiza plângerii împotriva hotărârii comisiei pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, nu trebuie avută în vedere cererea deținutului de menținere a unui anumit regim de executare.

ARGUMENTELE:

Cererea persoanei private de libertate, de menținere a unui regim de executare, în situația în care comisia pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate hotărăște repartizarea la un regim inferior (de ex., regim deschis) nu constituie un motiv unic și exclusiv în analiza plângerilor formulate de către acesta, dar rațiunile care stau în spatele acestei cereri sunt analizate în funcție de fiecare caz.

30. Dacă după admiterea plângerii împotriva hotărârii comisiei pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate și schimbarea regimului de executare în regim deschis mai este necesară stabilirea termenului de reanalizare

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): nu mai este necesară stabilirea termenului de reanalizare.

ARGUMENTELE:

După admiterea plângerii împotriva hotărârii comisiei pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate și schimbarea regimului de executare în regim deschis, nu mai este necesară stabilirea termenului de reanalizare.

31. Care este competența teritorială de soluționare a cererii de schimbare a regimului de executare transmisă de către deținut direct la instanță și înaintată judecătorului de supraveghere de la alt penitenciar, ca urmare a transferului deținutului

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): aceste cereri sunt inadmisibile, fiind de competența judecătorului delegat cu supravegherea inițial investit.

ARGUMENTELE:

Cererea persoanei condamnate nu mai are temei legal, datorită faptului că dispozițiile legale în materie nu prevăd posibilitatea deținutului de a formula cerere de schimbare a regimului de executare.

32. Despre situația cererilor adresate judecătorului de supraveghere care nu au ca obiect atribuțiile administrative și administrativ-jurisdicționale prevăzute de art. 9 alin. 1 din Legea nr. 254/2013, iar deținutul nu oferă alte explicații pentru stabilirea cererii.

ABSTRACT (rezumatul soluției însușite): astfel de cereri se clasează.

ARGUMENTELE:

Art. 9 din lege prevede expres activitatea judecătorului de supraveghere a privării de libertate, iar dacă petentul nu a stabilit obiectul cererii (de ex. sunt cereri generice), ca fiind unul dintre cele reglementate de art. 9 din Legea nr. 254/2013, astfel de cereri se clasează.

VICEPREȘEDINTE AL CURȚII DE APEL IAȘI,

Judecător

Întocmit: G.I., grefier-documentarist